

Музиченко Антон Вікторович

курсант 1-го курсу, 104 н.г. ННІ № 3
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: **Гузенко Є.В.**
Старший викладач кафедри
тактичної підготовки ННІ №3 НАВС
кандидат психологічних наук, доцент

ТАКТИКА ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОВЕРХНЕВОЇ ПЕРЕВІРКИ

У відповідності до статті 34. Закону України «Про Національну поліцію» поверхнева перевірка як превентивний поліцейський захід є здійсненням візуального огляду особи, проведенням по поверхні вбрання особи рукою, спеціальним приладом або засобом, візуальним оглядом речі або транспортного засобу. [1с. 20]

Поліцейський для здійснення поверхневої перевірки особи може зупиняти осіб та/або оглядати їх, якщо є достатньо підстав вважати, що особа має при собі річ, обіг якої заборонено чи обмежено або яка становить загрозу життю чи здоров'ю такої особи або інших осіб.

Поверхнева перевірка повинна здійснюватись поліцейським відповідної статі. У невідкладних випадках поверхневу перевірку може здійснити будь-який поліцейський лише з використанням спеціального приладу або засобу.

Поліцейський може здійснювати поверхневу перевірку речі або транспортного засобу шляхом візуального огляду речей особи та шляхом візуального огляду багажника та салону. При цьому він має право вимагати відкрити кришку багажника та/або двері салону. Під час поверхневої перевірки особа самостійно повинна показати вміст особистих речей чи транспортного засобу.

Відповідно до вимог статті 237 Кримінального процесуального кодексу України, у разі виявлення в ході поверхневої перевірки будь-яких слідів правопорушення поліцейський забезпечує їх схоронність.

Перед проведенням поверхневої перевірки поліцейський повинен представитись і показати своє службове посвідчення. Поверхнева перевірка проводиться двома співробітниками поліції за для власної ж безпеки. [2с. 176]

Співробітник поліції повинен проводити поверхневу перевірку ззаду, будучи готовим у будь-яку хвилину здійснити виведення із рівноваги затриманого, інший працівник поліції повинен перебувати на безпечній відстані здійснюючи прикриття та нагляд за затриманою особою та навколишньою ситуацією. Спочатку перевіряється наявність у затриманого вогнепальної, холодної та газової зброї. Після цього у визначеній послідовності «зверху вниз» ретельно обстежується головний убір, верхній одяг, взуття, в разі цього одяг та взуття можуть зніматися із затриманого.

Кожна річ оглядається з усіх боків, вивертається навиворіт, прощупується, перевіряються шви, підозрілі місця підпорюються. Перевіряються також усі відібрані у затриманого предмети: сумка, портфель, портмоне й інше, а також речі, які в них знаходяться. Поліцейські повинні пам'ятати, що зброя у правопорушника може знаходитись не тільки під руками, в кишенях, але й прикріплена до тіла на ногах, руках тощо. [Зс. 57]

Поверхнева перевірка з напарником який здійснює контроль правопорушника зі зброєю в руках дає змогу ретельніше оглянути з меншим ступенем ризику нападу. Огляд потрібно проводити, використовуючи ті ж прийоми, які зазначені законодавством. озброєний напарник повинен ставати так, щоб той, хто оглядає, не перекривав лінію вогню. При поверхневій перевірці треба виявляти пильність, оскільки супротивник може напасти і, загрожуючи власною зброєю, узяти співробітника в заручники.

Після проведення поверхневої перевірки, перед доставлянням на правопорушника потрібно одягти кайданки.

Поверхневу перевірку потрібно відрізнити від особистого огляду і огляду речей особи, особистого обшуку та обшуку особи. Особистий огляд і огляд речей особи – застосовується до особи щодо вчинення адміністративного правопорушення якою є фактичні дані, зокрема затриманої за його вчинення. Особистий обшук/обшук особи – застосовується до особи, затриманої через підозру у вчиненні кримінального правопорушення або особи, яка бере участь у проведенні обшуку житла або іншого володіння особи. Ці процедури не є альтернативними, тобто їх не можна застосувати на свій розсуд, а чітко регламентовані чинним законодавством і повинні застосовуватися за умов і на підставах, що чітко ним визначені. Тільки поверхнева перевірка може передувати іншим видам огляду, але не навпаки. Адже спосіб у який вона здійснюється (візуальний огляд) відрізняється від огляду, що передбачає тактильний контакт, тобто має різні мету і результат.

Отже, проаналізовано, що таке поверхнева перевірка, як саме вона повинна проводитись і чим поверхнева перевірка відрізняється від особистого огляду і огляду речей особи, особистого обшуку та обшуку особи.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про Національну поліцію», 2020р. 123 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України, 2021р.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення, 2020р. 340 с.
4. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч. посібник / О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В. М. Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.
5. Основи тактичної підготовки працівників правоохоронних органів : навчальний посібник / В. В. Чмелюк, В. Л. Грищук, С. М. Бадьора, С. А. Антоненко. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. - 218 с.